



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Brevis Et Vtilis Commentarivs In Priorem Epistolam Pauli  
ad Corinthios, & in aliquot capita secundæ**

**Melanchthon, Philipp**

**Vitebergæ, 1561**

**VD16 M 2618**

Hic est Calix, qui est nouum Testamentum in meo sanguine.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-36296**

nae. Ergo etiam in sanctis punitur negligentia, Multo magis uerò punientur praesentibus & aeternis poenis omnes illi, qui coenam Domini uerterunt in horrendum cultum Idolorum, & qui questus causa finxerunt sacrificium, pro uiuis & mortuis. Horum maximorum scelerum magnitudo conspicietur post hanc uitam. Et ibi agnoscemus, haec scelera multarum calamitatum in hac uita causas fuisse. Oramus autem ardentibus gemitibus filium Dei, ut ipse his magnis uulneribus Ecclesiae medeatur.

Nunc uerba consideremus.

In textu est, Quod pro uobis frangitur. In narratione apud Lucam scriptum est, quod pro uobis datur, id est, quo est Victima pro genere humano. Ideo & hic alij interpretantur, frangitur pro laceratur. Id non reprehendo. Sed simplicius uidetur, fractionem intelligendam esse distributionem, sicut Ebraei loquebantur: Frange esurienti panem tuum. Et hoc uerbum Paulo in mentem uenit propter morem distributionis, praesertim cum uelit esse coenam communem.

τοτο το ποτσίον η και νη διαθίκη ὄσιον.

Hic

I. EPISTOLA AD

*Hic est Calix, qui est nouum Testamentum in meo sanguine.*

**H**AEC narratio apud Lucam iisdem uerbis posita est. Sed addita sunt haec uerba, qui pro uobis effunditur. Syntaxi apud Matthæum & Marcum alia est. Hic est sanguis meus noui Testamenti, Nam subtiliter quærenda est differentia. Eodem modo utraq; lectio intelligenda est: Hic est calix noui Testamenti, id est, ritus & pignus seu sigillum noui Testamenti. Nam Testamentum principaliter & propriè significat ipsam promissionem remissionis peccatorum, Spiritus sancti, iusticiæ, & uitæ æternæ. Deinde hæc beneficia sunt res donatæ hoc Testamento, id est, hac Promissione. Et accedunt externi ritus, qui sunt huius promissionis signa & pignora: Baptismus & coena Domini. Ideo Matthæus dixit: Hic est sanguis meus noui Testamenti.

Cum autem Lucas & Paulus dicunt: Hic est calix, nouum testamentum, *μαρτυρία* est, ut si dicam: Fasces sunt imperium Romanum. Hac breui admonitione de Syntaxi hoc loco contenti simus.

Deinde

Deinde ualdē necessaria est considera-  
tio, cur hic expressē facta sit mentio noui  
testamenti, & quidem in ea narratione, ubi  
fit mentio sanguinis.

Testamentum est promissio moritu-  
ri. Ideo usurpata est hæc uox de promissi-  
one filij Dei donantis sua beneficia, ut si-  
gnificaretur uentura mors, sicut ad Ebræ-  
os scriptum est. Addita est igitur hæc par-  
ticula disertē huic narrationi, quæ de fun-  
dēdo sanguine loquitur. Et opponēdi sunt  
typi sanguinis uictimarum in ueteri Testa-  
mento, qui omnes fuerunt signa huius fu-  
turæ mortis.

Iam & Antithesis consideranda est ue-  
teris & noui Testamenti. Verus Testa-  
mentum est promissio politiæ, cum obli-  
gatione ad seruandam legem per Moysen  
traditam, quæ politia constituta est, ut in  
ea conseruaretur promissio de Messia, & ibi  
Messias exhiberetur, propter quem et sem-  
per ibi aliqua electorum Ecclesia fuit.

Sed nouum Testamentum est promif-  
sio bonorum æternorum, remissionis pec-  
catorum, Spiritus sancti, iusticiæ & uitæ  
æternæ, quæ propter Messiam Gratis ex-  
hibentur, non propter legem.

Affir-

I. EPISTOLA AD

Affirmat igitur Dominus, iam hæc bona exhiberi, & hunc calicem huius exhibitionis pignus esse. Magna igitur conlatio uniuersæ Ecclesiæ proponitur. Exhibito hoc calice, scias certo exhiberi bona æterna, propter sanguinem filij Dei effusum in ipsius morte. Nec opus ulli hominis meretur illa æterna bona legatum propter filij mortem. Non igitur huius sacrificium est, quod mereatur facere, & alijs hæc bona, sed testatur ea exhiberi, & fide ea accipi oportet, quæ nititur ipsius filij Dei sacrificio, non ullis nostris meritis.

Hæc amplissima doctrina comprehensa est in hac appellatione noui testamenti, quam hic integram complecti non possumus, Tantum breuiter admoneo, huius doctrinæ fontes requirendos esse, quos de cœna Domini cogitamus, & quos ad eam accedimus.

Manifesta refutatio est Sacrificulorum & Anabaptistarum. Cum sit ritus nouæ promissionis, quæ est gratuita, non est sacrificium, quod alijs mereatur. Item, cum sit ritus testamenti, nobis exhiberi legatum à filio testatur, & pignus est uoluntatis Dei erga nos, non tantum est Ceremonia

mutua

mutuæ dilectionis inter conuiuas, ut Anabaptistæ dicunt.

Est & hæc particula insignis, quod hunc ritum seruari iubet, donec Christus uenerit. Hæc uerba sunt perspicuum testimonium, Deum semper in hac uita usq; ad resurrectionem mortuorum seruaturum esse Ecclesiam, publicum ministerium Sacramentorum, publicos congressus, & aliqua Ecclesiarum hospitia. Hæ dulces consolationes in hac breui particula continentur.

ἑνοχος ἔσθι το σῶματος ἑ αἱματος.

*Reus erit corporis et sanguinis.*

Magnitudinem peccati in abusu cœne Domini describit, cum ait, abuten-tes reos esse corporis & sanguinis, id est contumelia afficere corpus & sanguinem Domini, sicut latrones crucifigentes Dominum contumelia eum afficiebant. Et gradus sunt. Contumeliæ sunt, cum profani accipiunt propter consuetudinem, sine poenitentia & sine fide petente remissionem. Sed maiores contumeliæ sunt, cum fingitur usus esse Sacrificium, quod meretur alijs. Item cum confertur in quæstum,

K & mu-